

Inbreng Nederland in EC consultatie

Hieronder vindt u de inbreng van Nederland op de openbare raadpleging van de Europese Commissie over de specificaties voor coöperatieve intelligente vervoerssystemen. Deze tekst is als oplegger bijgevoegd bovenop de format van de consultatie. Alle particulieren, bedrijven, organisaties en overheden konden reageren op deze raadpleging.

Nederland heeft zich de afgelopen jaren sterk ingezet voor ontwikkelingen op het gebied van smart mobility, met als belangrijk resultaat de Verklaring van Amsterdam over Connected and Automated Driving van 14 april 2016. Ook in het nieuwe regeerakkoord zijn innovatie en het klaarmaken van infrastructuur en regelgeving voor connected, coöperatief en geautomatiseerd rijden belangrijke dragers voor de verdere ontwikkelingen.

Het belang daarvan wil ik onderstrepen bij de publieke consultatie over specificaties voor coöperatieve intelligente vervoerssystemen. De totstandkoming van deze nieuwe diensten is voor Nederland van groot belang om de toename van het wegvervoer op te vangen en vooral de verkeersveiligheid te verbeteren. De ontwikkeling van coöperatieve ITS zal expliciet een bijdrage moeten leveren aan de functionaliteit dat voertuigen op een veilige, korte afstand van elkaar kunnen rijden in drukke gebieden. Ook als hooggeautomatiseerde voertuigen op de weg komen, zullen die in drukke gebieden veilig kort achter elkaar moeten kunnen rijden, soepel in- en uit voegen en snel moeten kunnen anticiperen op kwetsbare verkeersdeelnemers, zoals fietsers. Daarom hechten wij veel waarde aan de koppeling met connectiviteit tussen voertuigen onderling, met de infrastructuur waar nodig en met andere verkeersdeelnemers.

De Nederlandse reactie van januari 2017 op de Europese C-ITS Strategie (COM(2016)766), is nog altijd actueel. Die reactie onderschrijft de positieve verwachte effecten van C-ITS services die de Commissie benoemt, zowel met betrekking tot doorstroming van het verkeer, uitstoot en verkeersveiligheid, als de kansen die deze ontwikkelingen bieden voor de Europese markt. De doorontwikkeling en de discussie over de benodigde randvoorwaarden blijken complexer dan verwacht. Helemaal omdat deze ontwikkeling niet op zichzelf staat maar in relatie moet worden gezien met andere ontwikkelingen zoals geautomatiseerd rijden, waarop nu ook moet worden geanticipeerd. Een efficiënte uitrol van C-ITS diensten, gerelateerd aan actuele toepassingsmogelijkheden (use cases), is daarom van groot belang. Nederland hecht eraan duidelijk onderscheid te maken per use-case, waarbij functionele eisen (zoals betrouwbaarheid, beschikbaarheid en vertragingstijd van ontvangst van een bericht – 'latency') zullen bepalen wat de optimale communicatietechnologie is.

Dit is te bereiken door een gezamenlijke gecoördineerde aanpak op EU-niveau, in lijn met de Verklaring van Amsterdam. In de Verklaring van Amsterdam is ook opgenomen dat de commissie de actie heeft om een gezamenlijke strategie op te stellen waarmee de ontwikkelingen met betrekking tot C-ITS en automatisch rijden in samenhang worden beschouwd. Dat omvat in ieder geval afspraken over technische standaarden en profielen voor interoperabiliteit en continuïteit van diensten over landsgrenzen heen. Maar ook het voldoen aan randvoorwaarden in juridische, financiële en organisatorische zin. We denken daarbij vooral aan zaken als privacy, security en het realistisch testen van toepassingen voordat dit op grote schaal kan worden ingevoerd. Dat is nodig om te voldoen aan de verwachtingen en het vertrouwen van burgers en gebruikers van diensten en producten. Het kan ook bijdragen aan de keuzevrijheid en concurrentiekracht op de mobiliteitsmarkt.

Om dat te waarborgen wil Nederland sterk vasthouden aan uitgangspunten van technologische neutraliteit en de strategie voor hybride communicatietechnologie. Dat betekent dat we geen voorkeur en voorrang willen geven aan de invoering van een enkele specifieke techniek, zoals ITS-G5, ondanks de nadruk die de EC daar nog op legt bij C-ITS. Hybride betekent voor ons dat we iedere technologie de kans willen geven en zoeken naar een optimale inzet of combinatie, afhankelijk van de toepassing. Onze ervaring en uitgangspunten hebben geleid tot het inzicht dat er ook mogelijkheden zijn om beter gebruik te maken van de bestaande cellulaire 4G LTE-netwerken om relatief snel en goedkoop coöperatieve functionaliteit te realiseren. De focus ligt daarbij op stedelijke mobiliteit en de verbinding met verkeerslichten, ook voor prioritering van hulpdiensten. Dat is in 2018 operationeel en geïntegreerd in bestaande applicaties met vele gebruikers. Op basis daarvan is ook de doorontwikkeling naar directe cellulaire communicatie (C-V2X) en 5G interessant, al zal het zeker nog enkele jaren duren voordat die technologie commercieel beschikbaar komt. De snelheid en onzekerheid van marktontwikkelingen stelt hoge eisen aan flexibiliteit, adaptiviteit, robuustheid en effectiviteit van zowel beleid als uitvoering. De opkomst van meer geautomatiseerde voertuigen, vraagt ook om duidelijkheid over de benodigde connectiviteit en daarover bestaat momenteel nog veel discussie.

Voor de deployment van C-ITS kiest Nederland voor een gecombineerde benadering, waarbij we op korte termijn services realiseren met technologie die al breed beschikbaar is (vooral 3/4G). Daarmee kunnen nu al effecten voor veiligheid en doorstroming realiseren. Voor de lange termijn zetten we in op een slimme combinatie van short en long range technologie die meer geautomatiseerd verkeer optimaal kan ondersteunen. Nederland blijft zich inzetten voor samenwerking voor interoperabiliteit, standaardisatie en versnelling van de ontwikkeling en zal dus ook conform de afspraken rond corridorprojecten de benodigde doorontwikkeling van ITS G5 ondersteunen. Dit ook omdat de voor ITS G5 te ontwikkelen kaders en afspraken voor een belangrijk deel de basis leggen voor andere technologieën met als randvoorwaarde dat deze kaders dus ook backwards compatible zijn voor andere specifieke technologieën.